

Nová banícka publikácia BSS.

Názov publikácie : *Technické pamiatky spojené s banskou a hutníckou činnosťou na Spiši, časť VI. Smolník, Smolnícka Huta, Úhorná.*

Zostavovateľ publikácie : Ing. Marián Jančura, CSc.

Autori publikácie: Ing. Marián Jančura, CSc., Ing. arch. Adriána Klingová, Ing. Štefan Slivenský, Ing. Eugen Kladivík, CSc. a Ing. Jozef Daniel .

Autori fotografií: Autori publikácie, Miloš Greisel, Blanka Čechová, Ing. Marián Kellner, Obecný úrad Smolnícka Huta a Otomar Vasilco.

Grafická úprava: Lucian Cmorej - ABC štúdio SNV,

Jazyková úprava: Valéria Krišandová,

Tlač: GG Kežmarok.

Rozsah publikácie: 315 strán, 200 máp a plánov, 330 obrázkov.

Dotácia: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

Doteraz vydané publikácie „Technických pamiatok“: Časť I. Spišská Nová Ves (historický chotár), Časť II. Gelnica a okolie, Časť III. Severozápad Spiša (mangán, urán, meď), Časť IV. Slovinky, Krompachy, Kluknava, Časť V. Rudňany, Poráč, Markušovce.

Obsah publikácie: Kapitola č. 1 – *Metodika hodnotenia*. V tejto kapitole sú stanovené hodnotiace kritéria pre zaradenie baníckych pamiatok do inventarizácie.

Kapitol č.2: *Základné údaje o obciach a Geologické predpoklady banskej činnosti*. V tejto kapitole sú základné údaje o Smolníku, Smolníckej Hute a Úhornej z historických dôb až po súčasnosť. Súčasne je tu popis jednotlivých druhov ložísk a to stratiformných, hydrotermálne -žilných, ako i sideritových . Ložiská sú doplnené ukázkami a to mapami a rezmi.

Kapitola č.3: *Historický vývoj baníctva Smolníku a okolí*. V kapitole je popis jednotlivých baní a hút podľa jednotlivých období ich začiatkov a razenia (Protobanícke, Obdobie formovania Smolníka, Obdobie štátneho

mediarskeho podniku, História do polovice 20. storočia, Druhá polovica 20. storočia). Samostatne je v tejto kapitole popísané hutníctvo a výroba medi cementačnou metódou. Je tu i popis sideritového ložiska Mária Snežná a Fichtenhübel, ako i baníctvo a hutníctvo v okolí Štosu.

Kapitola 4 popisuje „Kultúrne pamiatky Smolníka a okolia“

Kapitola č.5 „Inventarizácia pamiatok spojených s banskou a hutníckou činnosťou“. Jedná sa o najrozsiahlejšiu časť publikácie, v ktorej je popísaných, v zmysle kapitoly č.1 22 objektov, ktoré si zasluhujú, podľa autorov publikácie, pamiatkovú ochranu. Súčasťou tejto kapitoly je i časť ktorá sa zaoberá nehmotným kultúrnym dedičstvom a zachovaním tradícií spätých s baníctvom.

Kapitola š.6 „Zhodnotenie výskumu v oblasti Smolníka“, Kapitola č. 7 je „Záver a poďakovanie“ a Kapitola č. 8 „Zoznam použitých zdrojov a literatúry“.

Veríme, že 6. diel publikácie nie je posledný a počítame s dielom č.7, ktorý by mal byť venovaný Hnileckej doline.

Publikáciu „Technické pamiatky časť VI. je možné zakúpiť v Baníckom spolku Spiš, Nábrežie Hornádu 14, 052 01 Spišská Nová Ves, v cene 15 Eur.

Činností realizačného kolektívu na spracovaní publikácie :

- **Príprava na úlohu pred vypísaním súťaže (zber materiálov)**
- **Štúdium materiálov v archívoch a to :**
  - Slovenský banský archív Banská Štiavnica**
  - Spišský archív v Levoči**
  - Štátny archív v Košiciach - pracovisko Archív Spišská Nová Ves**
- **Zber materiálov z publikácií a internetu**
- **Terénny výskum Smolník, Smolnícka Huta, Úhorná,**
- **Výber a spracovanie materiálov**
- **Spracovanie materiálov do publikácie**
- **Kontrola slovenského pravopisu**
- **Príprava a spracovanie pre tlač publikácie**
- **Tlač publikácie**

Z činností autorov publikácie prinášame v ďalšom niekoľko fotografií.

So starostom Smolníka

Starosta Smolníckej Huty a historické fotografie

Štúdium v Izbe tradície „Heimstube“, život nemeckých baníkov v Smolníckej Hute

Expozícia „Príbeh medi“ Smolník-Alžbeta Porada pred terénnym výskumom pred Mariannou

Začiatok terénneho výskumu

Vrchná časť Lanovky – štôľňa Eugénia

História vytesaná v skale medzi Smolníkom a Úhornou

Otvorenie výstavy „Smolník na mapách“ v roku 2017 za aktívnej účasti autorov výstavy z BSS

Horné poschodie tabákovej továrne

Jediné využitie továrne, prístrešok pre hasičské auto

Štôľňa pod Rottenbergom

Východ z podzemia

Prvé slová „Bolo to prekrásne zaujímavé a poučné“

A ešte jeden